

Hjärnan – det häftigaste som finns

Med en pappa som är neurolog och älskar sitt jobb så är det kanske inte så konstigt att **Ellen Lillvall** tidigt bestämde sig för att själv välja samma specialitet när hon utbildade sig till läkare. Hon har ett brinnande intresse för neurologi och önskar att fler skulle utbilda sig till neurologer.

Hjärnan och nerverna är det häftigaste som finns, säger Ellen Lillvall när Neurologi i Sverige fångar henne under en lunchrast. – Inom neurologi finns så många olika inriktningar och mycket är ännu outforskat, fortsätter hon.

Efter flera år på Sahlgrenska Universitetssjukhuset i Göteborg har hon sedan fyra år sin hemvist på Capio Neuro Center, Carlanderska sjukhuset, en stiftelse med Göteborgs Stad som huvudman. Här trivs hon både med arbetssättet, sina kollegor som hon har ett nära samarbete med, och inte minst sin chef, som alltid är mån om att både patienter och personalen ska må bra.

– Jag vet att många läkare är tveksamma till att arbeta privat, men för att återkomma till min pappa, så driver han en privat neurologmottagning och det är därför inte obekant för mig att arbeta privat.

Blandat patientunderlag

Hälften av patienterna som besöker Neuro Center på Carlanderska är försäkringspatienter. Hälften kommer på remiss.

– Det är ett blandat patientunderlag som söker sig hit med alltifrån domningar i händerna till dem som knappt kan gå utan hjälp. Till skillnad från på universitetssjukhusen kan vi göra snabba utredningar här.

Foto: LINA HASSEL

Namn: Ellen Lillvall

Ålder: 42 år

Familj: Man och tre barn.

Fritidsintressen: Idrott. Tidigare elitidrottare i tennis. Resor, läsa böcker, löpning. Annars hundra procent fokus på jobbet.

»Samarbetet skulle kunna ske både digitalt och fysiskt. För att kunna nå den mest optimala vården är det också viktigt att involvera patientföreningar, politiker och läkemedelsföretagen.«

Ryggmärgsprov kan vi utföra redan dagen efter att en patient kommit hit om det behövs. En hel utredning klarar vi på en vecka.

Ellen Lillvall menar att akutsjukvården på Sahlgrenska Universitetssjukhuset är mycket bra, men att det kan saknas uppföljning.

– Här har vi möjlighet att följa upp patienterna på ett annat sätt än på sjukhusen. Vi har tid. Ett patientbesök varar en hel timme, berättar hon.

Ellen Lillvall anser att det behövs fler subakuta neurologmottagningar. Samtidigt efterlyser hon ett bättre samarbete mellan sjukhusens neurologmottagningar, vårdcentralerna, men även läns- och universitetssjukhus och privata kliniker som Carlanderska.

– Samarbetet skulle kunna ske både digitalt och fysiskt. För att kunna nå den mest optimala vården är det också viktigt att involvera patientföreningar, politiker och läkemedelsföretagen, understryker hon.

På Catio Neuro Center arbetar neurologer, neurofysiologer, fysioterapeuter, neurokirurg, biomedicinsk analytiker, sjuksköterskor samt en undersköterska.

– Vi är ett team som arbetar ihop. Det är både spännande för oss och gagnar patienterna.

Farhåga för endast lättare åkommor

När Ellen Lillvall bestämt sig för att lämna Sahlgrenska Universitetssjukhuset hade hon en farhåga att patienterna på den nya arbetsplatsen endast skulle ha lättare åkommor, något hon snabbt upptäckte inte stämmer.

– Vi tar emot både lättare och mer komplicerade fall och vi hittar ofta sjukdomar patienterna inte tidigare har fått hjälp för. De är så tacksamma för att vi kan hjälpa dem.

En annan anledning till att Ellen Lillvall valde att börja på Carlanderska var att hon har ett extra stort intresse för migränpatienter. Hon lider själv av migrän och vet hur viktigt det är med rätt medicin och uppföljning för att må bra.

– Vi ställer både diagnos och har de senaste behandlingarna för migrän. På sjukhusen får patienterna sällan uppföljning. CGR-P – liksom Botox-behandling ska skötas av en neurolog. Regionerna har inte resurser, påpekar hon, men säger i samma andetag att även Carlanderska är styrd av regionens ekonomi när det gäller att ta emot remisspatienter.

– Det är en utmaning att få in remisspatienter, men vi vill inte bara ha försäkringspatienter säger hon. En an-

nan utmaning för hela vården är att få fler neurologer. I Sverige finns idag cirka 500 neurologer, varav endast 25–30 är migränspecialister.

Behöver effektivisera vården

Ellen Lillvall understryker att det behövs en bättre struktur i vården och att den behöver bli mer jämlik.

– Det tar tid att lära upp neurologer, men vi måste arbeta utifrån den situation vi har. Ett sätt att bli mer effektiv, när det till exempel gäller migränvården, är att lära upp personal på vårdcentraler och länssjukhus.

Själv har Ellen Lillvall blivit något av ansiktet utåt för neurologer. Hon både syns och hörs i olika sammanhang och ser det som sitt kall att sprida kunskap om neurologiska sjukdomar och locka fler att bli neurologer. Fram tills i somras satt hon i styrelsen för Svenska Neurologföreningen. Nu sitter hon i styrelsen för Svenska Huvudvärksförbundet där hon driver frågor som rör huvudvärksområdet.

Ökning av neurologiska sjukdomar

Antalet patienter med neurologiska sjukdomar ökar både i Sverige och i världen. Varför det är så vet man inte. Men en anledning kan vara vår livsstil och gifter i miljön.

– Det kan också vara så att vi fångar upp patienter tidigare. Fler lever länge med sin sjukdom. Förut hade vi inte behandlingar mot tunga neurologiska sjukdomar. Jag tror att vi snart kommer att se ett ännu större skifte, med nya upptäckter och fler läkemedel.

– Som neurolog gillar man när det är spännande och klurigt, men med vissa patienter vet man ibland inte var man ska börja. Det är frustrerande och jag kan känna mig som världens sämsta läkare, helt värdelös. Nästa dag känner jag mig istället världsbäst för att jag upptäckt något där jag kan hjälpa en patient, och jag lär mig nytt varje dag. Det är oerhört givande, säger Ellen Lillvall innan lunchen är slut och det är dags för henne att träffa nästa patient.

Text **MADELINE SALOMON**
Vetenskapsjournalist
madeleine.salomon@gmail.com

”Som neurolog gillar man när det är spännande och klurigt, men med vissa patienter vet man ibland inte var man ska börja,” berättar Ellen Lillvall.

Foto: LINA HASKE

